

# Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/nauka/konferencje-naukowe/34164,Konferencja-naukowa-Delatorzy-donosiciele-informatorzy-osobowe-zrodla-informacji.html>  
26.04.2024, 09:59

## Konferencja naukowa „Delatorzy, donosiciele, informatorzy, osobowe źródła informacji - ludzie, zjawisko” - Wrocław, 27-28 listopada 2014

Zapraszamy do udziału w konferencji naukowej „Delatorzy, donosiciele, informatorzy, osobowe źródła informacji - ludzie, zjawisko”, która odbędzie się 27-28 listopada 2014 r. Miejsce: Wrocław, Hotel Campanile, ul. Jagiełły 7.

Jest to wydarzenie o charakterze interdyscyplinarnym. Wezmą w nim udział nie tylko historycy reprezentujące różne nurty historiograficzne, ale także przedstawiciele innych dziedzin naukowych. Celem konferencji będzie skonfrontowanie istniejących możliwości analizy zagadnienia donosicielstwa, rozumianego w szerokim kontekście kulturowym, a jednocześnie skoncentrowanym w warstwie egzemplifikacyjnej na okresie Polski „ludowej”. Dzięki temu w warstwie poznawczej konferencja odnosić się będzie zarówno do przeszłości, jak i współczesności.

Organizatorem konferencji jest Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN we Wrocławiu.

Wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona.

### PROGRAM KONFERENCJI

#### 27 listopada 2014 r.

##### 13.45: otwarcie konferencji, powitanie gości

- 14.00: Paweł Fiktus (Uniwersytet Wrocławski): *Donoszenie, jako zjawisko prawne*
- 14.20: dr Agnieszka Gałkowska (Krakowska Akademia im. A. Frycza-Modrzewskiego, Wydział Psychologii i Nauk o Rodzinie): *Psychologiczne wymiary współpracy obywateli ze Służbą Bezpieczeństwa w ostatnich dekadach PRL*
- 14.40: dr Zbigniew Bereszyński (badacz niezależny, Opole), *Osobowe źródła informacji SB jako zjawisko historyczne, zagadnienie natury prawnej i aktualny problem społeczny. Próba analizy porównawczej różnych perspektyw badawczych*
- 15.00: dr hab. Robert Klementowski (IPN Wrocław, KEiAK UWr): *Donos jako gatunek*
- 15.20: dr Michał Mokrzan (KEiAK UWr): *„Uprzejmie donoszę...” O kulturowym i retorycznym wymiarze delatorstwa*

15.40–16.00: przerwa

- 16.00: dr Patryk Pleskot (IPN Warszawa): „*Oferenci*” jako fenomen społeczny. *W jaki sposób analizować motywację obywateli PRL dobrowolnie oferujących działalność wywiadowczą obcym wywiadom?*
- 16.20: dr Maciej Zakrzewski (IPN Kraków, Uniwersytet Papieski im. Jana Pawła II w Krakowie): *Wspólnota atomów. Kolektywizacja jednostki w perspektywie totalitarnej*
- 16.40: dr hab. Jarosław Syrnyk (IPN Wrocław, KEiAK UWr), „[...] historyk powinien zawahać się przez chwilę, zaimportuje raporty policyjne jako źródła cennych informacji o rzeczywistości”
- 17.00: dr Dariusz Iwaneczko (IPN Rzeszów; PWSW w Przemyślu): *Odepchnięcie przeszłości niewygodnej w ujęciu Paula Ricoeura*
- 17.20: dr Radosław Sojak (UMK), dr Daniel Wicenty (IPN Gdańsk, UG): *Sędziowie własnej sprawy: nierozpoznany czynnik debaty o agenturze komunistycznych służb specjalnych. Komunikat badawczy*

17.40–19.00: dyskusja

## **28 listopada 2014 r.**

- 9.00: Paweł Piotr Warot, *Reakcje byłych osobowych źródeł informacji MSW na fakt ujawnienia ich agenturalnej przeszłości na przykładzie Warmii i Mazur*
- 9.20: dr Piotr Kardela (IPN Białystok): *Osobowe źródła informacji wśród dziennikarzy byłego województwa olsztyńskiego*
- 9.40: Adam Kochajkiewicz (IPN Wrocław): „*Rotmistrz*” Andrzej Rzeszotarski – próba rekonstrukcji legendy
- 10.00: Joanna Dardzińska (IPN Wrocław): *Współpraca à rebours. Przypadek Eryka Barcza*
- 10.20: dr Monika Komaniecka (IPN Kraków): *Agentura pionów techniczno-operacyjnych aparatu bezpieczeństwa jako przykład uwikłania w współpracę przypadkowych osób*
- 10.40: Łukasz Jędrzejki (UMCS): *Szeptane procesy w latach 1950-1953*

11.00–11.30: przerwa

- 11.30: Marta Superson-Haładyj (IPN Rzeszów): *Werbunek oczami pozyskiwanego – wspomnienia Leona Getza*
- 11.50: dr hab. Krzysztof Sychowicz (IPN Białystok): *Agentura aparatu bezpieczeństwa w środowisku mniejszości litewskiej*
- 12.10: Olena Yanchuk (Akademia Ostrogska, Ukraina): *Od agenta Abwehry do tajnego współpracownika Służby Bezpieczeństwa – przypadek Jana Ilnickiego*

- 12.30: dr Barbara Techmańska (Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego): *Prześladowca czy ofiara? Przypadek żydowskiego „Tłumacza”*
- 12.50: dr Piotr Krzyżanowski (PWSZ w Gorzowie Wlkp.): *Aparat przymusu Polski Ludowej wobec Cyganów – działalność operacyjna w świetle materiałów źródłowych zgromadzonych w archiwach IPN*
- 13.10: Olga Zbrożko (Muzeum Pamięci Narodowej „Więzienie przy Łąckiego” we Lwowie, Ukraina): *Ksiądz Hawrył Kostelnyk (1886-1948) i jego tragiczny los jako skutek współpracy z organami KGB. Mity i fakty historyczne*
- 13.30: dr Witold Bobryk (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach): *Ksiądz Jan Lewiarz – dwie strony portretu*
- 13.50: dr Renata Madziara: *Duchowni z diecezji wrocławskiej Kościoła ewangelicko-angusberskiego uwikłani we współpracę z organami państwa*

14.10–14.30: dyskusja